

KVĚŤEN

v knihovně

Hezké jaro. Příroda buší na plné pecky, bzučí to všude, v knihovně jakbysmet. Vítejte u květnového zpravodaje. Na úvod se zeptám, vyzkoušeli jste již Pressreader, který jsme v minulém čísle propagovali jako novou službu? Že nikoliv? To je škoda. Je to jednoduché, můžete vyzkoušet z jakéhokoliv zařízení, které je připojeno k internetu, ať už v knihovně nebo mimo ni, stačí mít pouze aktivní přístup do čtenářského konta knihovny. Ty noviny a časopisy čekají jen na Vás. Nevěříte?

Při této příležitosti také můžete vyzkoušet databázi Děj nedostupných na trhu (DDNT), ke které se přistupuje shodným způsobem jako k Pressreaderu. Stačí na [www stránkách knihovny](http://www.stránkách.knihovny) najít příslušnou On-line službu a postupovat podle jednoduchých návodů. V rámci DDNT si totiž můžete prohlížet více než 200 tisíc digitálních dokumentů, které jsou umístěny a přístupny v Národní digitální knihovně.

Knihovna totiž jen nečeká, až ji navštívíte fyzicky. Můžete takto směle učinit i z pohodlí domova a my za to budeme rádi. Těšíme se.

V úterý 28. dubna byla knihovna v průběhu dopoledne uzavřena. Mělo to jeden prostý důvod, v knihovně probíhalo školení zaměstnanců a pracovníků malých knihoven na Rožnovsku v rámci projektu vzdělávání knihovníků, který byl podpořen nadací Open Society Fund. Konkrétně v úterý 28., byl tématem E-government a digitální služby státu. Knihovníci tak byli vyškoleni, aby uměli pomoci uživatelům knihovny se v této problematice zorientovat a případně uživatele nasměrovat správným směrem. Knihovna tak nefunguje jako vzdělavatel pouze pro uživatele knihovny, ale je také vzdělavatelem knihovníků samotných.

A to je za mne vše, kdo nezhloupnout chce, čte.

Pavel Zajíc

2026

Program

VÝSTAVA: Mezi linkou a snem

Květen | sál, chodba, 1. patro knihovny

V květnu si budete moci prohlédnout výstavu Mezi linkou a snem, která nabízí výběr z tvorby místní výtvarnice, grafičky a designérky Šárky Kukučkové. Vernisáž proběhne v pátek 15. května v 17:00. Šárka Kukučková pochází ze Lhotky nad Bečvou, věnuje se ilustraci, grafice a produktovému designu.

MÍR ZAČÍNÁ PAMĚTÍ:

Závěr druhé světové války na Rožnovsku v historických souvislostech

Úterý 5. května | 17.00 | přednáškový sál

Vedoucí oddělení historického výzkumu Slezského zemského muzea Ondřej Kolář je autorem mnoha knih o 2. světové válce a společně s ním si tak přiblížíme události v našem regionu během 2. světové války i krátce po osvobození.

MÍR ZAČÍNÁ PAMĚTÍ:

Procházka po Kamenech obětí s historikem Milanem Hambálkem

Úterý 5. května | 18.00 | procházka městem

Sraz u městské knihovny.

ČTENÍ SLUŠÍ KAŽDÉMU

Středa 6. května | 14.00 | Dům pro seniory

Čtení z knih, které ač možná zůstaly pozapomenuty, mohou stále oslovit čtenáře a nabídnout zajímavé příběhy.

MÍR ZAČÍNÁ PAMĚTÍ:

Ochutnávká válečné kuchyně

Středa 6. května | 15.00-17.00 | prostranství před městskou knihovnou

Přijďte si poslechnout i ochutnat, jak se vařilo za války.

V rámci akcí pořádaných Městskou knihovnou Rožnov pod Radhoštěm, příspěvkovou organizací, budou pořizovány obrazové a zvukové záznamy za účelem prezentace organizátora akce. Městská knihovna Rožnov pod Radhoštěm, příspěvková organizace, nenese odpovědnost za záznamy pořízené a zveřejněné jinými subjekty.

MÍR ZAČÍNÁ PAMĚTÍ: Osvobození na Valašsku ve vzpomínkách

Středa 6. května | 16:00-17:30 | prostranství před městskou knihovnou

Přednáší pplk. Karel Vaculík a Milan Tesař.

JAK NA TABLET A CHYTRÝ TELEFON

Středa 13. května | 8.30-12.30 | přednáškový sál

Jestli uvítáte pomoc s ovládáním chytrých zařízení, navštivte náš kurz, kde Vás vše naučíme. Pro starší 65 let. Zdarma. Nutná rezervace: 776 466 982.

GYMNAZISTÉ SE PTAJÍ: „GYM-TALKS“ Co dnes znamená být odolnou společností?

Čtvrtek 14. května | 14.00 | přednáškový sál

Rozhovor s Otakarem Foltýnem a Davidem Vanem o válce na Ukrajině a stabilitě naší společnosti. Ve spolupráci s Gymnáziem Rožnov p. R. Změna programu vyhrazena.

VERNISÁŽ VÝSTAVY Šárky Kukučkové

Pátek 15. května | 17.00 | přednáškový sál

Zveme na vernisáž k výstavě kreativní grafičky Šárky Kukučkové, která představuje její tvorbu.

NA KAFÍČKO DO KNIHOVNY

Středa 20. května | 16.00 | přednáškový sál

Přidejte se do našeho „klubu“ milovníků dobrého čtení. Každý měsíc se setkáváme se CTIBEM a posloucháme čtení ze zajímavých knih, které nám vybere. Přidejte se.

ANDĚL S POLÁMANÝMI KŘÍDLY: Duchovní rozměr Karla Kryla

Úterý 26. května | 17.00 | přednáškový sál

Podívejme se na oblíbeného písničkáře Karla Kryla novým neotřelým pohledem. Beseda o knize Pavla Hoška Anděl s polámanými křídly ukazuje, že Karel Kryl nebyl jen politický rebel, básník a hudebník, ale také hluboce věřící. Přednáší prof. Pavel Hošek, Ph.D., český teolog, religionista, pedagog a spisovatel.

PŘIPRAVUJEME: Večerníčky u knihovny

Pondělí 1. června – pátek 5. června | 17.00 |
zahradě knihovny

Týden plný pohádek a hraného čtení je opět tady. Každý den je připraveno představení pro nejmenší od 3let, ale pobaví se i větší děti a dospělí. Akce se uskuteční na zahradě knihovny. V případě špatného počasí změna místa - sledujte proto také náš web nebo soc. sítě knihovny. Vstup zdarma.

PRO DĚTI

ROBOHRANÍ - programování s LEGO roboty

Čtvrtek 7. května | 14.00 | přednáškový sál

Programování pro přihlášené účastníky.

ROLO: Sůl nad zlato

Sobota 9. května | 10.00 | přednáškový sál

Zveme na pravidelná představení loutkového divadélka ROLO. Vstupné 30 Kč.

ROBOHRANÍ - programování s LEGO roboty

Čtvrtek 21. května | 14.00 | přednáškový sál

Programování pro přihlášené účastníky.

DESKOHRANÍ

Čtvrtek 28. května | 14.00 | přednáškový sál

Na pravidelné herní odpoledne zveme stále i nové milovníky deskovek. Představíme nové hry, vysvětlíme pravidla, zahrajeme si a hlavně se pobavíme. Pro děti i dospělý doprovod.

ROLO: Vodník

Sobota 23. května | 10.00 | přednáškový sál

Zveme na pravidelná představení loutkového divadélka ROLO. Vstupné 30 Kč.

DOPOLEDNÍ PIDIKNIR pro děti a rodiče

Středa 27. května | 9.30 | dětské oddělení

Připravili jsme opět dopolední program pro menší děti od 3 do 4 let a jejich rodiče. Přečteme si pohádku a pak dítě i rodič dohromady řeší zábavné úkoly nebo hry. Společná zábava zaručena! Nebudou chybět ani tipy a inspirace, jak si doma čtení užít. **Program je nastaven tak, aby se zúčastnil 1 rodič + 1 dítě. Děti určitě uvítají pomoc rodiče, do programu se zapojují společně.** Připraven 30 min. řízený program a poté volná zábava. Není nutná rezervace. Kapacita omezena.

MOŘSKÝ OBCHŮDEK

Středa 27. května | od 13.00 | dětské oddělení

Lovci perel mohou směnit své Moriony za věcné odměny

ODPOLEDNÍ PIDIKNIR pro děti a rodiče

Středa 27. května | 16.00 | přednáškový sál

V rámci projektu Bookstart zveme na odpolední program pro děti ve věku 5-6 let a jejich rodiče. Přečteme si pohádku a pak dítě i rodič dohromady řeší zábavné úkoly nebo hry. Společná zábava zaručena! Nebudou chybět ani tipy a inspirace, jak si doma čtení užít. **Program je nastaven tak, aby se zúčastnil 1 rodič + 1 dítě. Děti určitě uvítají pomoc rodiče, do programu se zapojují společně.** Připraven 30 min. řízený program a poté volná zábava. Není nutná rezervace. Kapacita omezena.

Špeky z regálů

HURDOVÁ, Veronika.
Révi a Město snů
Praha: Jiřina Kelnarová – Pupenec, 2025

Napínavě přemýšlivá knížka pro mládež, kterou by neměli minout ani příznivci „krkavčí matky“ Veroniky Hurdové. Její nejnovější příběh představuje vysněné město budoucnosti, kde ochranné drony

a osobní easyboby napomáhají udržovat všeobecné bezpečí a blahobyt a lidé se díky vitaminovým koktejlům těší skvělému zdraví. Jenom Révi je jiný. Jak moc se liší od své dokonale starší sestry Esmé, která dokonce aspiruje na prominentní místo v radě města! Ale jak do toho zapadá stařena Selma z psychiatrické léčebny? Nebo tajemná dívka z divočiny za zdí? Autorka skrze osudy mladíka, který si v přetechizovaném světě uchoval schopnost snění, tematizuje morální a etické otázky, s nimiž se setkáváme už v dnešní společnosti: „Nikdo na začátku nemohl domyslet, jak to skončí. Každý jeden malý krůček vypadal jako smysluplný, dokud ses nepodívala na celek.“

Jitka Slezáková

Kniha „Baťovy školy práce“ přináší inspiraci také v tom, jakým směrem transformovat vzdělávání mladých lidí, aby vyrůstali ve zdravé, sebevědomé a zároveň společensky odpovědné osobnosti. Pouchme se z naší historie.

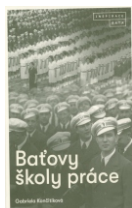
Roman Hružek

KÖRNEROVÁ, Hana Marie.
Louka plná pampelišek
Praha: Fortuna Libri, 2025

První polovina knihy vás zavede do 90. let minulého století a přiblíží letní románek Terezy a Tomáše. Jejich příběh nenuceně plyne a vy se skrze jednotlivé výpovědi Terezy, Tomáše, ale i kamarádky Bary postupně dozvídáte, jak to s nimi vlastně dopadne. Právě tento neotřelý styl psaní, kdy vám autorka jednotlivé výpovědi hlavních protagonistů příběhu postupně skládá kousek po kousku do celku, dozajista dokázal samotný příběh vyvíhnout o level výš. Co bych však na této knize více vypíchl, je její druhá polovina. V té totiž autorka představí několik fejetonů a nechá tak nahlédnout pod pokličku svého života. Samotné fejetony jsou poučné, vedou k zamyšlení a mě samotnou i několikrát rozesmály.

Markéta Dvořáková

CULÍK KONČITÍKOVÁ, Gabriela.
Baťovy školy práce
Šumice: Inspirace Baťa, 2025

Publikace *Baťovy školy práce* slučuje dnes už nesehnatelné knihy *Baťovský Zlín – mladé ženy* a *Baťovský Zlín – mladí muži*.

Kniha popisuje vznik a fungování Baťových škol práce, které byly

charakteristické svým unikátním přístupem ke vzdělávání mladých lidí, jehož cílem nebylo vzdělávat mladé lidi pouze jako budoucí odborníky, ale zejména podpořit rozvoj jejich osobnosti a charakteru. Kromě odborných předmětů byli mladí lidé vzděláváni v tématech, jako jsou nalezení sebehodnoty, smyslu života i práce, důležitost vztahů, základní aspekty životní rovnováhy, komunikace, psychologie, ale třeba taky principy řízení či finanční gramotnost. Povinností každého studenta bylo, aby se stal finančně nezávislým na své rodině a vytvářel si pravidelnou finanční rezervu. Kniha je proložena úryvky několika ojedinělých rozhovorů s absolventy těchto škol a nachází se v ní desítky dobových fotografií.

NESBØ, Jo.
Pentagram
Zlín: Kniha Zlín, 2011

Kniha, kterou Vám chci nabídnout již dávno nevoní novotou, ale spíš alkoholovými výpary hlavního hrdiny. V knihovně se ji můžete poslechnout na audioknize či přečíst jako e-knihu. Děj knihy se odehrává v Oslo, kde policie vyšetřuje sérii brutálních

vražd. Oběti jsou nalezeny s useknutým prstem a na místě činu se vždy objeví záhadný červený diamant ve tvaru pentagramu. Hlavní postava, detektiv Harry Hole, se mezitím potýká i s osobními problémy, hlavně s alkoholem a komplikovaným vztahem k Rachel. Do případu vstupuje také jeho rival Tom Waaler, kolega z policie, kterého Harry podezřívá z korupce a z temných aktivit. Jak příběhují další oběti, Harry začíná tušit, že vraždy mají hlubší vzorec a že by mohly souviset nejen mezi sebou, ale i s jeho osobním životem a minulostí. Postupně rozplétá síť lží, manipulací a násilí. Napětí graduje ve chvíli, kdy se ukáže, že vrah je mnohem blíže, než si kdokoliv myslel, a že motivy jsou osobní i psychologicky složité. Kniha vrcholí dramatickým střetem, který zásadně ovlivní Harryho život i jeho další směřování.

Michal Hurta

MURAKAMI, Takashi.
Pes, který strážil hvězdy
Praha: Crew, 2025

Manga, která vás chytne za srdce dřív, než ji otevřete. Její samotný název je totiž významem sám o sobě. Čtyři různé páníčci, čtyři osudy, čtyři příběhy, které se vzájemně propojí. Skrývá se v nich láska ale také životní těžkosti a smutek, vše v dojemné kombinaci, která vás od začátku chytne za srdce a nepustí Vás ani na konci. Chvilky radosti se prolínají s melancholií, věrnost a láska jsou často doprovázeny pocitem osamocení. Poslání či poučení si přinesete ještě po zavření knihy. Pokud jste ještě nikdy mangu nečetli, vřele doporučuji si půjčit tuto knihu a dát jí šanci.

Natálie Maťová

ŠRÁMEK, Charlie.
Social Master
Brno: CPRESS, 2025

Tahle kniha je v podstatě povinná četba pro každého, kdo chce na internetu vypadat, že má život v malíku, i když realita je spíš o boji s algoritmem. Charlie Šrámek v ní servíruje tipy na sociální sítě s takovou lehkostí, že po pár stránkách získáte pocit, že i fotka vaší ranní kávy má potenciál na virál. Je to svižné, trefné a občas vás to donutí se zamyslet, jestli víc času netrávíte postováním o životě než životem samotným. Ideální kousek pro každého, kdo chce konečně pochopit, proč mají ostatní tolik lajků a on pořád jen srdíčko od mámy. Prostě manuál na to, jak se v tom digitálním cirkuse nezbláznit a ještě u toho vypadat jako profík.

Lukáš Pastorek

Váš čtenářský průkaz v mobilu?

Už nemusíte nosit plastovou kartičku. Městská knihovna Rožnov pod Radhoštěm nabízí několik snadných možností, jak si nahrát čtenářský průkaz přímo do vašeho mobilního telefonu. Vyberte si tu, která je pro vás nejpohodlnější.

Přes aplikaci
PORTMONKA
Stáhněte si aplikaci a nahrajte si kartu do ní.
(Dostupné pro Apple i Android)

Do digitální
PENĚŽENKY
Uložte si průkaz přímo do aplikace Peněženka ve vašem telefonu.
(Dostupné pro Android)

Ze **ČTENÁŘSKÉHO KONTA**
Přihlaste se a stáhněte si digitální verzi průkazu přímo z vašeho online účtu.
(Dostupné pro Android)

Podívejte se na video návod

Proč musím nosit čtenářskou legitimaci?

Je to prostě. Knihovnu a její služby lze využívat na základě dodržování pravidel, která stanovuje a upřesňuje knihovní řád. Ten lakonicky a taxativně k půjčování dokumentů říká toto: „Čtenářům se půjčují dokumenty knihovního fondu po předložení platného čtenářského průkazu.“
Nic víc, nic máň.

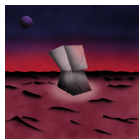
Čtenářský průkaz, ať už ten v mobilu, nebo ten „klasický“, slouží k identifikaci čtenáře

a správnému přiřazení půjčovaných dokumentů konkrétnímu čtenářskému kontu.

Je to v podstatě stejné jako s bankomatem. Ten Vám také nevdá hotovost v případě, že se adekvátně neidentifikujete. Nechápejte proto, prosím, vyžadování legitimací od knihovníků jako „buzeraci“, ale jako snahu dělat svou práci pořádně.

DĚKUJEME!

CeDírna

KRULE, King. **Space Heavy** **In.: 2023**

Chcete si krásně neodpočinout u poslechu hudby? Půjčte si CD *Space Heavy* z roku 2023 od britského hudebníka Archyho

Marshalla, známého jako King Krule. Tuto sondu do „prostoru mezi“ (the space between) napsal během cest vlakem mezi Londýnem a Liverpoolem, přičemž do textů promítl zkušenost s čerstvým otcovstvím i existenciální pochyby.

Hudebně je to fúze indie, punk-jazzu a ambientního(?) grunge. Marshallův charakteristický baryton provází posluchače světem, který je „nádherně nehostinný“ – od snového singlu *Seaforth* až po dravou *Pink Shell*. Kritika i fanoušci (a třebaš se jimi stanete i vy) oceňují jeho naprostou přirozenost a schopnost transformovat melancholii v umělecký zážitek.

Space Heavy je ambiciózní, vyžaduje pozornost, ale odměňuje se neopakovatelným posluchačským zážitkem.

Try it!

DEATH CAB FOR CUTIE. **Thank you for today** **In.: 2018**

Death Cab for Cutie je kapelou v českých končinách poměrně neznámou. Výjimkám se omlouvám. Využívám tento

prostor a nahazuji udičku. Deska *Thank You for Today* je z roku 2018 a s ní připlouvá k posluchači jemná kytarová, trochu nostalgická, kapela z amerického Bellinghamu ve státě Washington. Těžšíště skladeb je postaveno na středních tempech a ve své podstatě jsou to ploužáky. Kapela nezrychlí a máte pocit, že posloucháte zpovědi posmutnělých klaunů. Bitter. Možná spíš bitter-sweet. Nejsou zde super hity, ale deska působí velmi klidným, přesto silným dojmem. Ať už to je úvodní *I Dreamt We Spoke Again* nebo *Your Hurricane* či klavírem okořeněná *Nothern Lights*, nebo kterákoliv jiná z deseti skladeb, která se vám dostane pod kůži, potěší mne to.

Pavel Zajíc

Audioknihy

HOFMAN, Ota. **Červená kůlna.** **CD, Praha: Tympanum,** **2025.**

Kůlna vůbec nebyla červená, ale jak Míša hned poznal, byla to nejlepší kůlna na světě.

Našel v ní totiž ostrov snů a s ním objevil dědu Andryše, kamaráda sice o víc než padesát let staršího, ale s klukovským srdcem a sněním, který nikam nespíchal a nic moudře nezdůvodňoval. Tak vzniklo přátelství, které oba obohacovalo, tak vznikla postupně i hra na kůlnu, která už vlastně ani nebyla.

Ota Hofman – byl český spisovatel a scenárista, autor zejména knížek pro děti a scénářů k filmům pro děti a mládež. Nejznámějšími byly filmy a seriály o panu Tau, *Návštěvníci* či sci-fi film *Odysseus a hvězdy*. Audioknihy načel Michal Bumbálek – český herec, od roku 2013 člen souboru Národního divadla Brno.

HÉNIK, Pavel. **Epizody 2084.** **CD, Praha: Kanopa, 2025.**

Jak bude vypadat svět ode dneška za šedesát let a zároveň sto let od slavné Orwellovy dystopické vize?

Projdeme celoplanetární katastrofou a budeme živořit na úrovni doby kamenné? Ovládne nás umělá inteligence? Semele nás nájezd barbarů? Najdeme recept na nesmrtnost? Pavel Hénik český spisovatel a nakladatel. Románově debutoval s titulem *Manekýni* v roce 2017, který byl časopisem Reflex zařazen na druhé místo v žebříčku „Bad Sex in Fiction Award“. V roce 2019 založil vlastní nakladatelství PeMel knihy, ve kterém publikoval další tři romány – *Korporac* (2019), *Brrrrnění* (2020) a *Konšpirace* (2021).

Audioknihy načel Petr Gelnar – český herec a dabér. Vystupuje v Divadelní společnosti Háta jako herec i režisér.

Michal Hurta

Jedna báseň

Vrabci jsou nejobratnější

Vrabci jsou nejobratnější.
Když se zdá, že je katastrofa
už neodvratná, vymrští se

Vrabčům
skvělou hru s automobily
závidí děti. Také skoro vřdycky
uletí rozlíceným vozům včas

My popoběhnem důstojně
před každým vozem. Závidíme
vrabčům a dětem. Troufáme si však -
zahrávat s jinou pohromou

A celé
národy třeba dovádějí,
a sotva přejde dunění
válečných koles, pod nová se ženou,
nerozvázně se chytají
za ohon vlasatic a letí s nimi
do hrozných cizích prostorů ...
a potom pozdě, marně chtějí
nohama nasáhnouti vlastní hroby —

ty dobré hroby domova

(ze sbírky Hirošima)

František Hrubín (17. září 1910 – 1. března 1971) patří k nejvýznamnějším osobnostem české moderní literatury 20. století. Narodil se v Praze, avšak klíčovým inspiračním zdrojem se mu stalo dětství prožité v Lešanech v Posázaví, kam se rodina přestěhovala na počátku první světové války. Po maturitě na pražském gymnáziu se neúspěšně pokoušel o studium na Filozofické a Právnické fakultě Univerzity Karlovy. Od roku 1934 působil jako knihovník v Ústřední knihovně hl. m. Prahy a po roce 1945 krátce pracoval na ministerstvu informací, než se v roce 1946 stal spisovatelem z povolání.

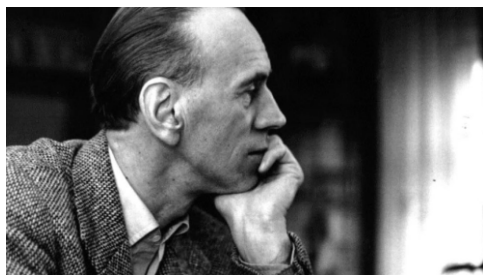
Hrubínovo dílo procházelo dynamickým vývojem od rané milostné a přírodní lyriky, jako byla prvotina *Zpíváno z dálky* (1933), až k meditativním sbírkám reflektujícím válečné hrozby, například *Země sudička*. Po druhé světové válce se v jeho tvorbě objevil silný prvek deziluze a obav z jaderné zkázy, vyjádřený zejména ve skladbě *Hirošima*. Vrcholem jeho básnické tvorby je poema *Romance pro křídlovku* (1962),

kteřá citlivě propojuje motivy lásky a smrti na pozadí lešanské krajiny a byla později úspěšně zfilmována.

Nezastupitelnou roli sehrál Hrubín v literatuře pro děti, kde navázal na tradici lidové slovesnosti a říkadel. Spoluzakládal a redigoval časopis *Mateřídouška* a vytvořil klasická díla jako *Říkejte si se mnou* nebo *Špalíček veršů a pohádek*. Úspěšně se věnoval také dramatu, kde hrou *Srpnová neděle* (1958) vnesl do tehdejší české dramatiky psychologickou hloubku a postavy zbarvené černobíleho vidění.

Hrubín, vnímal literární tvorbu nejen jako estetickou disciplínu, ale i jako prostor pro vyjádření hluboké etické zodpovědnosti. Klíčovým momentem jeho občanské statečnosti se stal rok 1956, kdy na II. sjezdu Svazu československých spisovatelů spolu s Jaroslavem Seifertem otevřeně kritizoval násilné propojování literatury s politickou mocí. Hrubín se tehdy emotivně zastal perzekvovaných a vězňů kolegu, například Jiřího Koláře, a rozhodně odmítl dogmatické odsouzení díla Františka Halase. Za tento projev „pravdy, života a krásy“ mu byla následně dočasně zakázána samostatná tvůrčí činnost.

Za své celoživotní dílo obdržel řadu státních cen a v roce 1966 byl jmenován národním umělcem. Zemřel v Českých Budějovicích a jeho ostatky jsou uloženy na Vyšehradském hřbitově v Praze.

Pavel Zajíc

Zdroje:
<https://temata.rozhlas.cz/basnik-obav-7983991>
<https://ct24.ceska-televize.cz/clanek/kultura/frantisek-hrubin-byl-mamivy-melodik-225964>
https://cs.wikipedia.org/wiki/Franti%C5%A1ek_Hrub%C3%ADn

Přesah

Člověk by musel být hluchým nebo slepým, aby si nevšiml snah o změnu politického, ekonomického a venkoncem také kulturního směřování České republiky. K tomuto tématu přinášíme část textu Doc. Václava Němce, Ph.D. působícího na FF UK v Praze a ve Filozofickém ústavu AV ČR.

„...Dalekosáhlá ekonomizace mnoha oblastí života společnosti zasahuje i do demokratických politických procesů, pohlcuje samotný veřejný prostor a podstatně určuje jeho fyziognomii. Za těchto okolností i v zavedených západních demokraciích do značné míry platí, že politické jednání má tendenci podléhat imperativům vycházejícím z hospodářské sféry. Tak i zde můžeme nezřídká pozorovat, jak privátní zájmy takřka samovolně získávají nadvládu nad veřejným zájmem a soukromé ekonomické skupiny si takřkajíc ochočují a kolonizují veřejné instituce...“

...Tato krize reprezentace je umocňována dysfunkcemi a systémovými nespravedlnostmi, které se projevují zvláště zřetelně a citelně v časech ekonomických krizí, jejichž důsledky zpravidla dopadají na chudší střední třídu nebo na nejchudší vrstvy obyvatelstva, jako tomu bylo v případě globální ekonomické krize v letech 2007—2009. Právě odtud pramenící zklamání, frustrace a hněv lidí na nespravedlnosti systému a na cynismus elit vydláždily cestu k moci pro oligarchy, populisty či nesystémová hnutí i v některých západních demokraciích. Podobně jako u nás pak pozici těchto politických sil samozřejmě posílila migrační krize a problémy s ní spojené...“

Hlubší příčiny krize demokracie a jak z toho ven

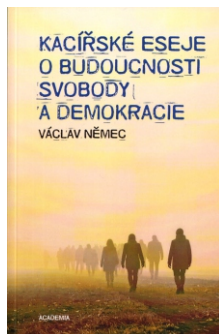
Krize demokracie, jak se projevuje u nás i v některých okolních zemích, má však možná ještě své hlubší příčiny, které jsou ideové a hodnotové povahy. Slabost zavedených demokratických stran a politiků ukazuje, že tradiční politické ideologie, ať už pravé, či levé, přestávají odrážet realitu současného světa a skutečné zájmy i obavy lidí. Tradiční politické strany a ideologie často myslí v zastaralých „zombie-kategoriích“, jak je nazývá Ulrich Beck. I proto se lidé obracují k populistickým politikům a nesystémovým hnutím. Ti sice nezřídká pojmenovávají ožehavé problémy současnosti, ale nenabízejí jejich řešení. Spíše vytvářejí iluzi, že

tyto problémy mají jednoduchá řešení, a hlavně nějakého jasného viníka. Na problémech současného člověka, na jeho starostech a obavách parazitují a zneužívají je, aby z nich vytěžili politický kapitál.

Demokraticky smýšlející politici a intelektuálové u nás, ale i ve světě, proto dnes stojí před naléhavým úkolem: Dobře pochopit důvody zklamání, frustrací a obav mnoha občanů a najít na ně účinné léky; porozumět důvodům, proč v očích mnoha lidí přestává být tradiční model liberální demokracie, neoddělitelně spojený s hospodářským systémem kapitalismu, atraktivní a důvěryhodný; a na základě tohoto porozumění se pokusit zformulovat odvážné vize, které budou lépe odpovídat výzvam současného dynamicky se proměňujícího světa a oprávněným požadavkům po spravedlivějším uspořádání společnosti; a v neposlední řadě o těchto vizech přesvědčit ty, kteří dávno přestali věřit všemu kromě strašení a falešných slibů od populistů a technologů moci.

Bez tvrdé sebereflexe a kritiky minulých selhání demokracií a demokratů tváří v tvář naléhavým výzvam doby, ale též bez kritické analýzy zažitých myšlenkových schémat a ideologických předpokladů, které způsobily jejich nepřipravenost na tyto výzvy, a především bez duchovní otevřenosti a notné dávky invence, které by umožnily promýšlet a prosadit alternativy k současnému nastavení demokratických procesů a způsobu jejich propletení s procesy ekonomickými, se ani v české společnosti nepodaří uzdravit rány, obnovit ztracenou důvěru a vlít do žil novou nadějí, které je tolik zapotřebí...“

in.: NĚMEC, Václav. Kacířské eseje o budoucnosti svobody a demokracie. Praha: Academia, 2025. ISBN 978-80-200-3646-9.

Nobelova cena

Annie Ernauxová
(* 1. září 1940
Lillebonne)
je jedna
z nejvýznamnějších
francouzských
spisovatelek a laureátka
Nobelovy ceny za
literaturu za rok 2022.

Obdržela ji „za odvahu a pronikavost, s níž odhaluje kořeny, odcizení a překážky lidské paměti”.

Používá velmi specifický styl psaní, je úsporná v emocích a spíše se věnuje společenskému průzkumu. Zabývá se fenoménem ženy.

Ve svých knihách předkládá Annie Ernauxová svůj osobní příběh, v němž líčí léta 1940 až 2006 prostřednictvím svých vzpomínek, dojmů z minulosti i současnosti, ale zároveň z nich uvažuje i o budoucnosti. Lidi a události, o kterých píše, neposuzuje a vždy je zasazuje do kontextu. Bojuje proti nespravedlnostem a bezpráví, které se týkají žen ale i dalších skupin.

Annie Ernauxová se proslavila v 80. letech. Je ale velmi oblíbená i u mladých lidí, kteří čtou jak její starší, tak novější tvorbu. Na její tvorbu navazují další známí spisovatelé Didier Eribon a Édouard Louise.

Fotografie, knihy, písně, herci a herečky, zpěváci a zpěvačky, rozhlasové a televizní vysílání, reklamy a novinové titulky staví autorka do kontrastu se svými vnitřními zápasy a deníkovými záznamy, které si dlouhá léta vedla. Všem uvládně neúprosný čas, jenž vévodí veškerému dění od drobných příhod přes nejruznější životní zvraty až po významné dějinné události. Jsme svědky vzniku nového druhu autobiografie, která je subjektivní i neosobní, důvěrně soukromá stejně jako objektivně kolektivní, historická.

Diváci se k autorce mohou dostat i prostřednictvím filmu Událost. Ve filmu se propojují dvě nejzásadnější témata Annie Ernaux, kterými jsou téma sociální nerovnosti a feminismus. Přirozená reakce člověka, který poprvé otevře jakýkoliv román Annie Ernauxové, je údiv: údiv nad tím, jak jsou si všechny lidské

životy podobné a jak je možné v jakémkoliv příběhu francouzské spisovatelky najít tolik styčných ploch s vlastním životem. I když se o Annie Ernauxové tvrdí, že píše autobiografie, jde spíše o promyšlený myšlenkový konstrukt. Nejde o popis jejího života, ale snaží se pomocí jazyka zachytit emoce každodennosti.

U nás v knihovně najdete tato autorčina díla:

ERNAUX, Annie
Hanba / Zamrzlá žena / Mám kolem sebe pořád tmu
Brno, Host 2025

Tři autofikční prózy, inspirované různými obdobími autorčina života, spojuje jedna silná postava — spisovatelčina matka, žena dělnického původu, která

udělala vše pro to, aby její dcera mohla vystudovat vysokou školu a stát se středoškolskou profesorkou.

ERNAUX, Annie
Roky
Brno, Host 2022

V knize s názvem Roky předkládá Annie Ernaux osobní příběh, v němž líčí léta 1940 až 2006 prostřednictvím svých vzpomínek.

ERNAUX, Annie
Místo / Obyčejná žena
Praha, EWA Edition 1995

Dvě novely zachycují příběh života autorčiny rodiny. Novela Místo (1983) je svědectvím o prostředí tzv. nižších vrstev francouzské společnosti. Novela Obyčejná žena (1988) vypráví o matce. Oba texty se vzájemně doplňují a prolínají a tvoří obraz rodiny v širších společenských souvislostech 20. století.

Veronika Brázdová

Zdroje:

<https://vltava.rozhlas.cz/annie-ernaux-roky-z-memoaru-francouzske-spisovatelky-a-nobelistky-9114517>

<https://wave.rozhlas.cz/cerstva-nobelistka-annie-ernaux-pise-o-nerovnosti-ale-postavy-nesoudi-8846391>

<https://www.databazeknih.cz/prehled-knihy/hanba-zamrzla->

Noc s Andersenem

Na cestách s Machem a Šebestovou

Jednou po hodině zeměpisu Mach s Šebestovou poprosili kouzelné sluchátko, aby je přeneslo do těch dalekých míst, která znají jen z obrázků. „No prosím, jak si rače přát. A kam by to mělo být?“ ozvalo se ze sluchátka...

Stejně se ptali i knihovníci dětí při přihlašování na pravidelnou březnovou akci s přespáním v knihovně. A některá přání byla vyslyšena. Nejdříve se knihovnou nesly africké rytmy. Čtveřice bubeníků předvedla své umění a pak si všech dvacet malých cestovatelů vyzkoušelo zahrát na bubny djembe také. Až uši zaléhaly! Z Afriky se letělo na obcerstvení do Itálie. Pizza zmizela hned a děti v doprovodu svých pohádkových průvodců cestovaly dál. S Jonatánem navštívili Ameriku:

Leona Bíturková: Japonsko

„Nedávno jsem se vrátila z Japonska a byla to neuvěřitelná zkušenost. Nemohla jsem si však nové poznatky nechat jen pro sebe, a proto jsem na Noci s Andersenem dětem vyprávěla o tamní kultuře a zvycích. Pak jsme se společně pustili do výroby sushi, což byla teprve zábava. No, a nakonec jsme všichni statečně ochutnávali své výtvary hůlkami. A jak se nám to dařilo? To uvidíte na fotkách na stránkách knihovny!“

paní Kadrožková (Markét)

Margaryta Ostapenko: Amerika

„Dobrovolně bych si tohle místo nevybral, ale paní Kadrožková potřebovala peníze na novou střechu, a tak mě poslala do Hollywoodu. Za mluvčího psa prý dostane dost. Měl jsem v úmyslu se nechat hýčkat jako pravá filmová hvězda, ale rozpustilé děti mi vymyslely jiný scénář. Natáčeli jsme film o vdavekchtivé psí slečně. Naštěstí zasáhly statečné

pistolnice a po celovečerním řádnění jsem se nakonec dostal do svého pelíšku.“

Jonatán (Jífa)

„Ráda cestuji, a protože jsem byla už na opravdu hodně místech, nechala jsem děti, aby mi vymyslely svou vlastní destinaci. Stříhaly, lepily, kreslily a psaly a výsledkem jsou čtyři krásné plakáty plné slunce, moře a památek. Stačí se jen rozhodnout, kam pojedou jako první a že bych s sebou vzala i Macha a paní

Kamila Locznerová: Vesmír a nová planeta

Kadrožkovou s Jonatánem? Když už se nám blíží ty prázdniny....“

Šebestová (Naty)

Zuzka Čebec: Paříž

V rámci jednoho ze čtyř stanovišť Noci s Andersenem, měl Mach vyrobit Eiffelovu věž. Chtěl si to samozřejmě ulehčit a o pomoc požádat kouzelné sluchátko. Pak si však představil, že v tiché knihovně by vzal kouzelné sluchátko a pronesl přání: „Ať tu vyroste Eiffelova věž!“ Co by se pravděpodobně

stalo? Nejdřív by se ozvalo podivné dunění. Mezi regály by se začaly kroutit kovové nosníky, prorážely by podlahu i stropy. Věž by rostla rychle nahoru... jenže knihovna na něco takového vůbec není stavěná. Stropy by popraskaly, police by se sesypaly a tisíce knih by létaly vzduchem jako hejno zmatených ptáků.

Čtenáři by zůstali stát s otevřenou pusou (nebo by brali nohy na ramena). Okolní město by nechápalo, odkud se věž vzala.

Typicky pro Macha a Šebestovou by pak přišlo: „Jejda, to jsme asi přehnali...“

A rychlé přání typu: „Ať je všechno zase jako dřív!“ Během vteřiny by věž zmizela, knihy se vrátily na místo (možná trochu pomíchané) a zůstalo by jen pár nechápavých čtenářů, kteří by si nebyli jistí, jestli se jim to nezdálo.

A tak stavba věže zůstala jen na houbičkách na nádobí a špejích.

Mach (Míša)

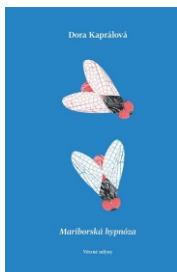
Magnesia Litera

Známe knihu roku! Stala se jí *Mariborská hypnóza* od Dory Kaprálové, která si odnesla nejen hlavní cenu Magnesia Litera, ale také ocenění za nejlepší prózu. V kategorii Kniha roku hlasovalo celkem 237 zástupců literární veřejnosti, v ostatních kategoriích hlasovaly pětičlenné (v žánrových kategoriích tříčlenné) odborné poroty.

Kniha vznikala na zakázku od nakladatelství Větrné mlýny, které žádalo literární bedekr druhého největšího slovinského města. Dora Kaprálová chtěla napsat román. Výsledek charakterizuje Magnesia Litera jako „něco mezi románem, novelou a bedekrem“. Každý čtenář si tak v jejím textu může najít ledacos. Maribor pohledem mouchy? Ano! Říká autorka vítězných knih.

„Ta moucha je relativně svobodná. Tím, jak je všemi opovrhovaná, tak to je její životní výhra,“ říká Kaprálová. Od mouchy domácí si půjčila stroboskopické rozostřené vidění. „Vidí toho daleko víc, žije daleko intenzivněji než člověk, a tím pádem zahlédne víc pod povrch věcí než člověk, kdyby byl protagonistou.“

Co vy na to, už se těšíte, až si ji přečtete? Od května si ji můžete u nás zapůjčit.

Zdroj:

https://www.idnes.cz/kultura/literatura/magnesia-litera-2026-dora-kapralova-cyril-deckar-radovan-jursa-jaroslava-haladova-mariborska-hypnoza.A260418_154050_literatura_nh
<https://www.magnesia-litera.cz/rocnik/2026/>
<https://ct24.ceskatelivezive.cz/clanek/kultura/zhyphotizovala-jsem-se-behem-psani-priznava-autorka-nejlepsi-lonske-prozy-372586>

Veronika Brázdová

O poklad strýca Juráša

V Masarykově veřejné knihovně proběhlo slavnostní vyhlášení okresního kola literární soutěže pro děti „O poklad strýca Juráša“. Soutěž je určena žákům základních škol, kteří mohou napsat prózu, poezii nebo vytvořit komiks a přihlášené práce jsou pak rozděleny do 4 kategorií podle věku. Letošní tématem byla „Řemesla“.

Vítězové všech kategorií postupují do krajského kola, kde budou zastoupeny práce nadaných autorů z okresu Vsetín, Zlín, Kroměříž a Uherské Hradiště.

Vyhodnocení je plánováno na 15. června opět ve vsetínské knihovně a vybraní vítězové jednotlivých kategorií dostanou osobní pozvánky.

Letos do okresního kola postoupilo hodně žáků z Rožnova a okolních obcí. Mezi vítěze se probojovali:

1. - 3. třída

V kategorii próza:

2. místo: Michnová Liliana

V kategorii komiks:

2. místo: Bálint Norbert

4. a 5. třída

V kategorii próza:

2. místo: Antalová Tatiana

3. místo: Gajdácsová Mia, Maléřová Karolína

V kategorii poezie:

1. místo: Smolko Šimon

2. místo: Dorotík Marek

3. místo: Vachalová Klaudie

6. a 7. třída

V kategorii próza:

2. místo: Kmošťáková Anna

V kategorii komiks:

2. místo: Pekárková Maja

3. místo: Šafránková Eliška

8. a 9. třída

V kategorii próza:

1. místo: Mildorfová Anna

V kategorii poezie:

2. místo: Jurčová Natálie

3. místo: Obroučková Nicol

Blahopřejeme všem vítězům, přejeme jim hodně štěstí v krajském kole a hodně úspěchů v další tvorbě!

Veronika Brázdová

7 000+ publikací, které nezabírají žádné místo.

Snadný překlad článků

Připojení ze smartphonu, tabletu nebo PC. A to i z domova.

Tituly dostupné v den jejich vydání.

Snadné vyhledávání napříč všemi tituly

theguardian

VOGUE

EMPIRE

DNES

RHEINISCHE POST

DENÍK N

” HLAS

eVýpůjčka
Zkuste to jinak

Novinky z edice HLAS

Měsíční zpravodaj Městské knihovny Rožnov pod Radhoštěm, příspěvkové organizace.
Náklad 125 kusů a elektronická distribuce. Uzávěrka květnového čísla: 20. dubna 2026.